

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska (v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenlških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani, v petek 18. januarija 1895.

Letnik XXIII.

Lahonske komedije v Pazinu.

Iz Istre, 16. januarija.

Dr. Trinajstić je izbran za načelnika pazinski ogromni občini. Kakor je imenovan iz velevredne porodice — jeden brat mu je načelnik občine bužetske, drugi župnik, sestra učiteljica — tako pričakujemo, da bode njegovo postopanje opravičevalo vanj stavljeno zaupanje, to pa v vsakem oziru. Pazinski poitalijančenci so tudi navadni ljudje, taki, o kakoršnih je že Göthe trdil: „Wie er sich räuspert und wie er spuckt, — Das hat er ihm getreulich abgeguckt.“

Kakor so Piranci o priložnosti izobešenja dvojezičnih napisov delali „lutto“ (žalost), s črmino pregrinjajoči svoje prodajalnice, studence, kočije, ženske, osle in oslice, po istem načinu so Pazinci naredili „žalost“, da so zaprli svoje botege (štacune), izobešili črne zastave, postavili črne napise in lepake. Razboriti ljudje so imeli zdaj lepo priliko, videti in zapamtiti si, kam imajo hoditi kupovat; sicer je trgovce težko razločevati, ker znajo vsi dobro „istrijski“, kadar jim kmet denarja prinese.

Pa ta italijanska „munjenost“ ni trpela dolgo; glavar je poslal orožnike z naročilom, naj tej otročariji konec storé, kar se je storilo v najlepšem redu, kajti avstrijski bajonet je pri Italijanih v posebnem respektu. Demonstracije so pa vendar napravili. Po mestu so se podile tolpe komijev in rokodelskih fakinažev, razvpivajoče sladki „evviva“, pojoče: „Nella patria di Rossetti non si parla ch'italian“. Ubogi Rossetti, ki si bil vrli avstrijski činovnik, kako si zašel med Garibaldijance in irredentiste? Pazinci potrebujejo večjih davkov, potem se bodo streznili, a Hr-

vati naj gledajo, da s svojim denarjem ne bodo pitali svojih gadov in strupenjakov. Pazinci italijanski sami zase, brez okolice, še životariti ne morejo.

Ko je bil izbran načelnik, poslali so protestirat, to je komedije delat — slabi spol, v mislih, da se bode njemu rogoborno obnašanje oproščevalo, katero bi se na moških kaznovalo. „Slabi“ spol — „lepi“ ne morem reči, ker za to ni nobenega vzroka — zbral se je v preobilnem številu na licu načelniške volitve; postavil je svoja govorila v najživahnejše delovanje. Kmetstva je bilo zunaj vse črno; vladalo se je pristojno, a ko ne morejo več prenašati goskarske politike, jeli so krčiti pesti v zamaške, s katerimi bi začepili italijanske telefone. No, to se ni zgodilo, ker je previdni gospod glavar „dame“ poslal domov, pajčine ometati.

Zlobesedni svet pa je govoril, da so prišle te Eve in Evice predstaviti se g. načelniku, samcu, ko bi se kdaj domislil, da bi prestopil iz jednine v dvojino ali množino.

Po vsem mestu vlada tihota, mir in pokoj velikega petka, še frkolini so umolknil in se poskrili, evo, najporednejše otroke morejo stariši brzdati, ako resno hočejo. Koliko sreče, ko bi bilo vedno tako. Ko bi bili Italijani premogli, danes bi bilo vse — na nogah! O ne, bilo bi vse — na tleh, tako bi bilo vse pijano. Italijani ga imajo, saj so ga „dobili“ od kmeta, pri njih zadolženega, od njihove milosti odvisnega hrvatskega kmeta, po 6, 7 do 8 gld. hekto.

Gospoda italijanska prete, da se bode Pazin izločil iz velike občine. Pazin je bil sam zase; prav oni, Italijani, so pritegnili še 20 občin. Delali so „naravno“, kakor vrabci, zobali so, kjer niso sejali;

prodajali so — svojim prijateljem — travnike, gozde, polja. Gospoda so si zidali lepe hiše, odpirala trgovine, „dobro“ stala. Zdaj, ko je začel kmet odpirati oči, ko je jel zavedati se, da je tudi on človek, kakor gospoda, da ni brez pravic, da ni kakor pes na verigi, za čuvaja italijanskim libvarjem, zdaj je postal Italijanu nepotreben.

V Pazinu se niti najsiriromašnejši žid naseliti ne bo, ker bi prav vse izgubil. Istrijski kmet se ima za vse zahvaliti duhovščini, ki je vrla, neustrašena, ki kmeta poučuje, a mu tudi dejanjstveno pomaga; seljak tako izpoznava, kje ima svoje resnične prijatelje. Zato je pa tudi ona pri italijanski gospodi najbolj omražena, sovražena, ker svojih ovac noče goniti v italijanske „mesnice“, kakor se je to od drugih godilo poprej v grozni meri.

Delovanje koroških učiteljev.

Izpod June na Kor. dné 16. jan.

Mnogokrat že je „Slov.“ pisal o agitatoričnem delovanju koroških „volksbildnerjev“, ki ga izvršujejo pod patronanco „slavnoznanih“ koroških „di-joskurov“ — Šmidt-Gobane.

To delovanje je naperjeno kar najostreje zoper Slovence in katoličane in najbolj strupeni članki v liberalnih listih so večinoma pisani od učiteljev! Žalostna resnica je, da so oni, ki imajo poklic, da uče in vzgajajo našo mladež, najbolj zagrizeni naši nasprotniki! Premnogo slučajev nam to dokazuje in vsak rodoljub ima o tem prebriske izkušnje. Naj Vam navedem v dokaz nekoliko vzgledov!

V probujenem Šmihelu nad Pliberkom delal je še pred malo leti zgago tamošnji učitelj

LISTEK

Špilberk pri Brnu.

Po zgodovinskih podatkih spisal F. H.

(Dalje.)

Zločini, ki so se kaznovali z ječo na Špilberku.

Od l. 1621 se je rabil Špilberk kot državna ječa; takrat je prišlo sem več vdeležnikov češke vstaje, kakor: Zdenko Valdštyň, Friderik in Karol Kounie, Rudolf pl. Sleinie, Kristof pl. Ričan in drugi. Pozneje leta 1673 so tukaj zapirali potepuhe, tatove, roparje, ubežne dolžnike (žid Salomon Loebl-Arzt), uporne tlačene, uradnike, ki so s svojo nebrižnostjo roparje podpirali, ki so pozabili naznaniti kakšen kraj za novi moravski zemljevid, ki niso strogo zoper cigane postopali. Smrt so tukaj našli oboroženi tihotapci, ako so jih več skupaj vjeli, neoboroženi in v manjšem številu (manj kot 5) so morali na napisih delati. L. 1745 je prišlo sem v zapor več alhimistov in l. 1752 vlačuge. Od l. 1790 so se smeli na Špilberku zapirati zločinci, ki so bili obsojeni najmanj za 8 let ječe. Konec prejšnjega in začetkom zadnjega stoletja so se tu nahajali večinoma roparji, morilci in politični zločinci.

Kazni so bile do l. 1800 trojne vrste: 1. težka ječa, 2. huda ječa in 3. lahka ječa. Silvio Pellico govori le v dveh vrstah: hudi in zelo hudi ječi.

1. Težka ječa. Zločinca so prikovali k zidu tako tesno, da se ni mogel skoraj gibati. Poleg tega je

imel na vratu težko verigo, ki jo je moral držati v roki, ker mu je tiščala preveč vrat. Sklepi okrog trupla in vratu so se sneli redko kedaj, a okovi na rokah in nogah nikoli. Ako se je bilo bati, da bi kdo ušel, obesili so mu težko železje. Hrana je bila kruh in voda, znanci in prijatelji jih niso smeli obiskati.

2. Huda ječa. Vsak jetnik je bil vklenjen na sličen način kakor v prvem slučaju, le okovi, vezi in verige so bile lažje; tudi ni bilo treba vsem trpeti v spodnji kasemati. Njih hrana je bila dosti boljša, ker so dobili dvakrat na teden pol funta mesa.

3. Lahka ječa. Okovi na rokah in nogah so bili čisto lahki, jetniki so bivali v sedanji vojašnici.

Dnevni red in opravilo jetnikov opisuje Pellico v svojem spisu. Omeniti moram dneva veselja. To je bila obletnica, ko je daroval kralj Janez Špilbersko kapelo samostanu cistercijank na Starem Brnu l. 1331. Tisti dan je dobil vsaki jetnik od samostana funt mesa, kruha, bokal vina in krajcar. To je trpelo do leta 1782.

Najznamenitejši špilberski jetniki.

1. Mejni grof Prokop.

Vseh jetnikov špilberskih ni mogoče naštet, tudi zanimivo bi ne bilo, za to se pomudim samo pri onih znamenitejših in o vsakem nekaj povem.

Prvi jetnik na Špilberku, o katerem govori on-dotni zapisnik, je bil mejni grof Prokop. Bil je tretji sin mejnega grofa Jana Henrika. Po smrti svojega očeta je dobil mesta Znojmo, Iglavo, Novo Mesto in

grad Tepenec z naslovom mejnega grofa. Njegov najstariji brat Jošt je postal gospodar Morave, drugi brat je bil olomuški škof.

Radi vjetja kralja Václava sta se oba brata Jošt in Prokop razprla. Prokop je stal na strani Václavovi in je hitel z vojno ga rešiti. Jošt je bil njegov nasprotnik. Ko je potem l. 1403 imenoval Václav Prokopa svojim naslednikom, napal je Jošt v zvezi s Žigo Znojmo in se ga polastil. Ko je zvedel njegov brat, pridrl je z vojniki poljskega kralja Vladislava in svojimi ter zopet mesto oprostil. Vnela se je sedaj med obema bratama vojska, od katere je pa moral odnehati Jošt, ker sta bila njegova zaveznika Žiga in avstrijski vojvoda Albert zastrupljena; prvega so rešili. Sum je letel na Prokopa. Žiga ga je izvabil v svoj tabor, kjer ga je vjel ter odposlal v Brno na Špilberk. Tu je umrl hrabri Prokop skoraj gotovo zastrupljen, ali kakor drugi pravijo, vsled lakote. Pokopan je bil v samostanu kartuzijancev v Kraljevem Polju pri Brnu.

2. Grof Štefan Szirmay.

L. 1680 je naročil cesar Leopold grofu Štefanu Szirmay-u, da pregovori Tökölyja za mir. Po mnogih poskusih se mu je to slednjič posrečilo, ko je Tökölyju obljubil zakon s Heleno Zrinsko, vdovljeno Rakoczy, katera je imela veliko posestev. Mir se je sklenil in l. 1681 se je slavila poroka. A precej potem se je polastil Tököly več mest. Da se ohrani vladna skrivnost, zaprli so Szirmay-a najprvo v Pragi, potem na Špilberku. V ječi je pristopil h katoliški veri ter bil leta 1687 izpuščen. (Dalje sledi.)

Jurkovič. Ko je odšel tá, je nastopil za njim učitelj Hriberšek, ki se je doslej dvigal nekako „nad stranke“ in se kazal nekako „nepriistranskega“. Pa volitve, zlasti občinske, so za naše učitelje le preugodna prilika, da pokažejo svoje „viteštvo“. To je storil tudi Hriberšek pri zadnjih obč. volitvah, kjer si je menda domišljeval, da vrže sedanji narodni obč. zastop. In res je raz sebe vrgel prej oblečeno „nepriistranost“ in zbral svoje „zveste“, da bi z njimi dovršil veliko delo in se z njim prikupil celovškimi mogočnim gg. Prišel je tedaj s svojimi na volišče, pa tam si je moral dejati že pred volitvijo „veni, vidi“ — „vici“ pa lepo prepustiti drugim!

Se bolj se je v Šmihelu skazal tamošnji podučitelj. Vč. g. župnik mu je bil dal v kaplaniji čisto brezplačno lepo stanovanje, s kakešnim mora biti tudi kaplan zadovoljen. Učitelj je bil za to gotovo hvaležen. Kaj še! Kdor pričakuje od kor. učitelja, da bo duhovniku kedaj hvaležen, ta le-te naše „prijetelje“ slabo pozna.

Omenjeni podučitelj v zahvalo za jako nesramnim dopisom v „Fr. Stimmen“ grdil na najostudnejši način g. župnika, češ, da mu le-ta odkaže tako borno stanovanje, ko on sam prebiva v „palači“. Ta „palača“ je prav navadno župnišče, kakoršna so sploh po Koroškem. Taki predznosti je prostor res le med proslavljenim koroškim učiteljstvom.

Zlasti pa je navihani učiteljski trojici v Šmihelu zmešala tevtonske glave zadnja obč. volitev in pa tako lepo vspela „Gorotanova“ slavnost. Svoj srd hočejo zdaj prav posebno raznesti nad tamošnjo č. duhovščino, zlasti nad vrlim in neutrudno delavnim č. g. kapl. M. Grm-om. Godi se to na način, ki prejasno kaže vso omiko in visoko stanje naših „učiteljev“. Ne mislili bi, da strast človeka, ki se vendar šteje med olikance, tako daleč more pripeljati.

Kar zaporedoma napadata podučitelja in z njima tudi nadučitelj Hriberšek in kupec Mory g. kaplana. Posebno se odlikuje podučitelj Schöffman, ki se šteje za „šmihelskega verbolter“-ja, in ki se je v nedeljo o kaplanu izrazil: „heute kann er's noch fassen“. Napadal ga je tako strastno in grdo, da je bilo kmetom vendar-le preveč in da so g. „verbolter“-ja pošteno postavili na suho. To mu je bilo kajpak neugodno in kazal je svojo „oliko“ še potem s tem, da je zbijal na okna itd. Tudi gospa Šercerjeva mora od te strani mnogo prestat, ker se je je slavnost vršila v njeni gostilni!

To so Vam gola fakta, ki pa preznačilno kažejo, kako izvršujejo koroški učitelji, vzgojeni pod varstvom gg. Schmidta in Gobanca in podšuntani še posebej po judeževih groših „schulverein“-a, naloge, katera jim je dana od te strani: da naj z vso silo nasprotujejo Slovincem! Kdor tako ne dela, ne pride naprej, kdor se le kaže količkaj pravičnega slovenskim težnjam, ali se udeleži kake slavnosti, mora zapustiti deželo, ali pa ga kar kaznujejo. Zato pa učitelji — „volksbildner“-ji na tak surov način nasprotujejo društvu, ki skrbi za pošteno razvedrilo in izobrazbo ljudstva.

Pojasnil sem te dogodke nekoliko obširneje, da svet izve, kako se godi na Koroškem, kaj mora pretrpeti, kdor se poteguje za napredek slovenščine, in kako se obnašajo tisti, katerim je od vis. ministerstva prepovedana politična agitacija in ki imajo nalog, da kar z veliko žlico vlivajo „bindišarjem“ svojo hvalisano nemško „kulturo“. Če je ta „kultura“ res taka, kakor jo kažejo ti kulturonošci v dejanju, — potem je res treba da se je naš dobri ljud brani z rokami in nogami!

Kranjski deželni zbor.

(V. seja dné 18. jan. 1895.)

Ker deželni glavar g. O. Detela ni še popolnem okreval, otvori in vodi današnjo sejo deželnega glavarja namestnik g. baron Apfaltrern. Razne prošnje in poročila dežel. odbora se izročé finančnemu in upravnemu odseku.

Nato posl. Povše utemeljuje svoj samostalni predlog gledé preuredbe sedaj veljavnega domovinskega zakona. Obširno navaja statističke podatke o slabih nasledkih sedaj veljavnega domovinskega zakona za občine po deželi, odkoder ljudje silijo v mesta, tovarne, rudokope, itd., kjer pa ne dobé domovinske pravice in torej tudi ne podpore za onemoglost in starost. Govor objavimo na drugem mestu.

Posl. baron Schwegel v imenu finančnega odseka poroča o računskih sklepih in proračunih

deželnih dobrodelnih zavodov, s katerimi so v zvezi nekatere došle prošnje.

Tako občina Postojina in zastop zdravstvenega okrožja v Idriji prosita podpore za napravo bolnišnic. Sklicuje se na sklep, storjen pred dvema letoma, da se podpirajo naprave okr. bolnic, ker bi se tako razbremenila prenapolnjena dež. bolnica v Ljubljani. Meritorna rešitev teh dveh prošenj je v tem trenutku nemogoča, ker bode dež. odbor še v tem zasedanju predložil načelne predloge gledé podpiranja bolnišnic po deželi. Zato predlaga, da se imenovani prošnji vrneta dež. odboru z naročilom, da stavi v nameravani posebni prilogi konkretne predloge gledé bolnic v Idriji in Postojini.

Sekojskemu slugi V. Jalenu v tukajšnji bolnišnici se dovoli druga petletnica, vdovi blazniškega zdravnika Preinča se primerno zviša pokojnina.

Potrebščina najdenškega zaklada za leto 1893 je znašala 3542 gld. 4 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje 398 gl. 20 kr., torej je bilo primanjkljaja 3143 gl. 84 $\frac{1}{2}$ kr. Skupna imovina je znašala 7100 gld. Potrebščina za l. 1895 se proračunava na 3631 gld., pokritje na 354 gld., torej je primanjkljaja 3277 gld., ki se bode pokrila iz dež. zaklada.

Potrebščina porodniškega zaklada za leto 1893 je znašala 5626 gld. 39 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje 774 gld. 39 kr., torej se je moralo iz dež. zaklada pokriti 4852 gld. Čista imovina je znašala 5768 gl. 55 kr.

Potrebščina porodniškega zaklada za l. 1895 se proračunava na 6766 gld., pokritje na 889 gld.; primanjkljaj v znesku 5877 gld. se bode moral pokriti iz dež. zaklada.

Blazniškega zaklada potrebščina je leta 1893 znašala 74.075 gld. 20 $\frac{1}{2}$ kr. pokritje pa 10.277 gld., torej se je iz dež. zaklada moralo doplačati 63.798 gld. 20 kr.

Čista imovina tega zaklada je znašala 127.172 gld. 84 kr.

Za leto 1895 se potrebščina proračunava na 73.072 gld., pokritje na 10.028 gld., torej primanjkljaj na 63.044 gld., ki se bode pokrila iz dež. zaklada.

Bolniškega zaklada potrebščina je l. 1893 znašala 217.390 gld. 40 $\frac{1}{2}$ kr. K tej svoti so prišteti tudi stroški v znesku 136.414 gld. 10 $\frac{1}{2}$ kr., ki so se l. 1893 izdali za stavbo nove bolnišnice. Redno in izredno pokritje je znašalo 170.161 gld. 9 kr., torej je bilo primanjkljaja 47.229 gl. 31 $\frac{1}{2}$ kr., ki se je pokrila s posojilom iz dež. zaklada. Rednih troškov za deželno bolnico je bilo 55.863 gl. 8 kr. Med izrednim pokritjem za novo bolnico je bilo 20.000 kot 1. obrok prispevka kranjske hranilnice, dalje 1. obrok skupila za staro bolnico v znesku 40.000 in 1. obrok iz dež. zaklada 28.000 gld.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. januarja.

Štajerski deželni zbor. V štajerskem deželnem zboru predlagali so konservativci, da se naj zakon o občni šolski dolžnosti premeni v toliko, da bodo na kmetih otroci namesto osem let dolžni le šest let hoditi v vsakdanjo šolo, zato pa naj potem štiri leta hodijo v nedeljsko šolo. Za kmetijske razmere je ta predlog jako umesten.

Dalmatinski deželni zbor. Tudi letos se je v dalmatinskem deželnem zboru sprožilo vprašanje o združenju Dalmacije s Hrvatsko. Ta predlog so stavili radikalci in zahtevali, da se izroči posebnemu odseku, ki naj v 48 urah o njem poroča. Zmerna narodna stranka je sicer tudi podpirala predlog, a Klaić se je v njenem imenu odločno izrekel proti temu, da bi se o tem tako hitro razpravljalo. Vselej, kadar se je sklepalo, da se v tej stvari sklene adresa na krono, se je deželni odbor zaključil. Ravno to bi se tudi letos zgodilo. S tem pa le zaostanejo dela deželnega zbora. Sicer pa vladne razmere na Dunaju in v Budimpešti niso take, da bi se sedaj zares dalo kaj doseči v tem oziru. Radikalni govorniki so na to Klaića grozno napadali, očitajoč mu izdajstvo. Naposled se je pa le odklonil predlog radikalcev, da bi se stvar tako nujno razpravljala.

Volilna reforma v dolnjeavstrijskem deželnem zboru. Po osnovi velikega Dunaja je postala potrebna volilna reforma v dolnjeavstrijskem deželnem zboru. Že večkrat se je skušala skleniti, ali se ni posrečilo. Tudi letos se bode težko. V odseku so prišli konservativni in liberalni poslanci v navskrižje. Prvi zahtevajo, da se razdeli število po-

slancev po številu prebivalstva, liberalci bi pa radi imeli za podlago v prvi vrsti le davke. S tem bi bil posebno Dunaj veliko na boljsem. kmetijske občine pa prikrajšane. Dunaj plačuje namreč tri četrtine davkov. Ker liberalci sami nimajo potrebne večine, bodo konservativci lahko preprečili volilno reformo, ako se liberalci ne bodo ozirali na njih želje. Stvar je resna zaradi tega, ker nekateri kraji, ki so združeni z Dunajem, sedaj nimajo poslancev.

Italijani v Afriki bodo imeli še velike težave. Sudancem so jeli pomagati Abesinci, katerim ni ljubo, da se evropske vlade utrjujejo ob njenih mejah. Bilo je že nekaj bojov, v katerih so Italijani srečno odbili napade. Sicer je pa to še le začetek in se ne vé, kaj še vse pride. Bojevanje v teh krajih je težavno. Koliko stane samo preskrbljenje vojakov z živežem in streljivom. Govori se pa, da so Francozi Abesince uahujskali proti Italijanom. Francozi že dolgo jako nezaupno gledajo utrjenje Italijanov v Afriki. Francija sama hrepeni po Sudanu. V Parizu so že mnogo premišljevali o tem, da bi Sudan z železnico preko saharske puščave zvezali z Algierom. Ko bi se to zgodilo, bi Francija imela v svoji oblasti največji del Afrike. Pri tem računu so Francozom Italijani na potu.

Obrtne zbornice v Prusiji. V pruskem deželnem zboru se je te dni govorilo o tem, da bi se osnovala posebne obrtne ali rokodelske zbornice. Poslanec Richter, pristaš kapitalistične svobodniške stranke, se je odločno izrekel proti takim zbornicam. On je pač za zbornice, v kateri bi bile združene trgovina in obrt. Obsoja pa vsako posebno organizacijo obrtništva. Trgovski minister je pa odgovoril, da je obrtnikom treba obširne organizacije in naglašal, da more vlada podpirati slabše proti močnejšim. Tukaj gre za ohranitev srednjega meščanskega stanu. Socijalist Bock pa misli, da vse to ne bode nič pomagalo. Velika industrija bode malo uničila. Tukaj nobena stvar ne pomaga. Tudi v Avstriji niso z zadugami in dokazom zmožnosti ničesa dosegli. Državni tajnik Bötticher je pa izjavil, da se bode v Prusiji že gledalo, da ne storé tistih napak, kot so jih v Avstriji.

Perlerov odstop smatra se navadno za zmago socializma. Zmernorepublikanski listi obžalujejo, da se je tako hitro umaknil, ko je pri svojem nastopu pretil, da bode z vso odločnostjo postopal proti rušiteljem državnega reda. Tedaj so še vanj stavili velike nade, a vidi se, da so se varali. Sicer je pa Perier že precej časa mislil na odstop. To je bilo že znano poprej celó v Berlinu. Evropske vlasti baje obžalujejo njegov odstop, ker je bil velik prijatelj miru.

Grška bode baje kmalu imela ministersko krizo. Več poslancev je že stopilo iz vladne stranke, nekateri pa še izstopijo. S tem pa vlada zgubi večino, ker že sedaj ni velika. Nove vlade ne bode lahko sestaviti pri neugodnih finančnih razmerah.

Slovstvo.

Knjižnica za mladino. Ustanovila „Zaveza slovenskih društev“. Izdajatelj in odgovorni vrednik Andrej Gabršček. (Konec) — Sodeč po teh načelih recimo kaj o prvem snopiču „Knjižnice za mladino“.

Prva povest „Dva brata“ je opisana po italijanskem izvirniku. Bila je nagrajena po prof. Ant. Bezenšek. (Torej ni bilo nobene izvirne? Žalostno.) Kakor navadno v povestih s takim naslovom je tudi tu, da je jeden na vse pretege dober, drugi pa vseh muh poln. Jožef se uči, moli, sluša, ljubi stariše in dom, Janez lenari, postopa, ne moli rad, kljubuje in nazadnje jo potegne od doma ter se klati z ničvredno druhalijo po svetu. Hoče v Ameriko. Pride na otok. Divjaki ga vjemó, a brat, mornarski stotnik, ga reši, prav ko so ga hoteli umoriti. Vsebinski kaj posebnega. Če prav v povesti hoče učiti, da ne smejo otroci brati „indijanaric“, vendar je povest sama pisana precej po njihovem načinu. Ali priznati moramo, da je v njej mnogo lepih nauk, ki so lepo, preprosto podani in ne morejo biti brez koristi in vso povest preveva pozitiven krščanski duh. Všeč nam pa ni raba besede „kmet“, kakor jo rabi g. pisatelj (Dušan Mladinosti.) Laški „contadino“ je vse drugači. Kako lahko bi bil rabil mesto „kmeta“ „oskrbnika“, kar je bil oni kmet „Skalarju“. Tako imenovanje boli kmetiške ljudi. Sam sem jo skupil, ker sem se navadil takega nazivanja kot otrok v mestnih šolah. Če pišemo za vse, ne žalimo čuta nikogar.

Povesti želimo mnogo bralcev in še več posnemalcev pridnega Jožefa!

Druga povestica je: „Milosrčna Zorana“, po F. Frischu prevel Janko Leban.

Rakitniškemu graščaku umrjeta oba otroka, ker vlak, s katerim sta se vračala na počitnice, skoči s tira. Graščak vzame Zorano, revno sorodnico, za svojo. Zeló jo ljubi. To pa udari nekoč poredni konj, da mora v postelj. Veliki hlapec Mihec je radi tega izpojen iz službe. Bil je pa nedolžen. Zorana prosi zanj, vse zastonj. Zorana piše Mihčevemu sinu, ki je v mestu živeč pozabil revnih starišev, in ga prosi, naj pomaga siromakom. Sin se skesa — otroško pisemce ga gane. Vrne se, grajšček zve o Zoranim činu, vzame zopet Miheca v službo in odslej vsi veselijo žive.

Tudi ta povest uči lepo čednost in milosrčnost. Vendar bi bil želeti tu in tam kak nadnaravni žarek. Povest bi le pridobila in nič ne trpela. Diši že nekoliko po onem človekoljubju, kakor ga ima Amicisovo srce. Ne bo nikakor škodovala, ali tistega duha, v katerem smo govorili prej, ne bo širila. In kakor uči človekoljubje na jedni strani, pa pretirava grozovitost na drugi strani. Grajšček udari tako Miheca, da omahne na zid, čilega vranca pa pretepe, da ga ubije. In nikjer se ne obsoja izrecno tako dejanje! Res, da grajšček podari Mihcu kasneje nekaj denarja in veli molčati o tem. Ali iz tega se lahko izvaja kaj drugega, kakor »Kristusov« nauk, naj ne ve levica, kaj je dala desnica. — [Grajšček se ni hotel ponižati in storjene krivice javno popraviti. In kaj dá grajščku zadovoljnost srca? To, kar vidi, da je Mihec bil tudi udarjen od usode, in ker je imela Zorana dobro srce. To se da zagovarjati po „dulce est socium habere“ — ali tudi ugovarjati in dokazati, da zadovoljnost, prava zadovoljnost izvira drugodi. Omenjamo pa to radi tega, da se spozna, kako silno previdni moramo biti, če hočemo zbirati zares dobre spise za mladino.

Kakor pa vsebini ni v obče kaj očitati, ni tako pri jeziku. O tem moramo reči, da ne zadošča nalogi, katero si stavi „Zaveza“. Obema povestima se pozna, da sta prevečeni.

Jezik bodi dosleden v takih spisih; v „knjižnici“ ni. Piše se sedaj in zdaj, vendarle in vendar-le, ladja in ladja, kmetski in kmečki (pravilno in navadno kmetiški), popoldanski in popoldne, minil in izginil. Ali te malenkosti presegajo tuje fraze: „spuščali so se na kolena“ (poklekali) „rešil dano nalogo“, „(izvršil, naredil) videti ga živega (videl, če...) delati ga zlovoljnega“ (storiti, da... spraviti v slabo voljo.) „Nekaj med šolskim podukom, nekaj pa med odmorom jih je pojedel!“ „vzeli čistilo“ (piti, zavžiti) „k zavesti pride“ (zave se) „s kaže se vrednega milosti“ (če pokažeš, da...) „dobivši Janeza pred oči“ (zagledavši, zapazivši) „Janezu to videčemu“. „Ves iz sebe“ „Zorana je bila vsa blažena“ in „dobrega si brata“, „brat mu Jožef“, „znanega mu posestnika“, potrebni ti pogum“.

Posebno neslovenski je prepogostna raba svojivnega zaimka. Nemec in Italijan ga vedno rabita. Slovenec pa pravi: Oprt na palico (na svojo gotovo, na čegavo pa?) Požvenklja služabniku (gotovo svojemu, ker drugemu nima pravice.) Povem očetu (zakaj še svojemu pristavljati?) V tem se silno pozna vpliv ptujih jezikov v „knjižnici“.

Nekoč je rekel mož, katerega ime gotovo silno spoštujete „Zavezniki“ in je res izvrsten slovstvenik: „Ko bi le naši učitelji ne trosili med ljudi toliko hrvaških in drugih slovanskih besedij. Knjižnica jih trosi pa še vedno.“

Tako-le so: diviti se, tvezati, poset, posetiti, doznati, proučiti, boja, zdvajati, ovedeti. Res, da so nekatere razložene pod črto. Bilo bi pa mnogo bolje, če bi one pod črto bile v slovilu in potem ne bi bilo treba opazk.

„Gorje“ se nikdar ne sklanja. Tako trdi odločno Levstik.

To smo mislili omeniti in mislimo, da bo ta blagohotni opomin koristil in nikogar ne žalil. Le previdno in ne prenaglo (potem bo tudi manj tiskovnih napak, posebno velikih ef. pg. 16—17.)

Sicer nam lahko kdo navede za vse te izraze in fraze slovenske pisatelje, celo škofe, ki so jih rabili. Ali zaradi tega jih ne bomo hvalili. Ne smemo se pri takih stvareh smešiti. Mladinoljub.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. januarja.

(Domovinska pravica.) V temeljitih besedah je danes poslanec vodja P o v š e podpiral svoj predlog, naj se prenaredi domovinska pravica tako, da bo občinam zljajšano breme, ki jih vedno bolj tlači v tem oziru. Govor objavimo jutri.

(Zveza med Kranjsko in Koroško) čez Ljubel je vsled velikih sneženih plazov popolnoma pretrgana akoravno dela 150 delavcev, bo promet vendar še le čez nekaj dnij odprt.

(Iz Metlike) 16. t. m. imel je tukajšnji krajni šolski svet volitev predsednika. Izvoljen je g. Martin Kamensšek, oskrbnik komende n. v. r.

(Našim barjanom) vsled narasle Ljubljani preteči velika nevarnost, kajti večina močvirja je pod vodo.

(Iz Poreča) 17. jan.: Naš deželni zbor v Poreču, kamor so talijanaši hoteli prenesti svoje znane arogancije, kakor jih rodi tal. „avita coltura“, kjer naši poslanci tudi niso bili varni, je zaključen. V ozračju takih surovostij, v valovju besnečih strastij, kjer razum ne pride do veljave, ni mogoče uspešno razpravljanje deželnih zadev in potreb. Strah jih je, ker Slovani so jeli pregledovati mejnike svojih posestij, pa prosijo in zahtevajo, da sosed bodi dober, ali sosed, omamljen po duhu svoje poganske a velike zgodovine, hoče stopati po potu svojih starih velikanov proti „barbarom“, ki jih zdaj ni. Talijanski živelj na avstrijskih tleh je opojen z veličjem Italije, ki je poslala nekaj polkov v abisinsko Afriko, lovorike nabirat; zgodilo se pa bo, da bodo ondodni „barbarji“ tal. junakom pokazali vun iz dežele. Vojska, ki je šla jemati vidne izraze krščanske bogoljubnosti, ne more računati na slavne uspehe.

(Učiteljske spremembe na Štajerskem.) Nadučitelj je postal v Zibiki g. Edv. Blenk. Za učitelja v Zavrč pride g. Franc Pristernik, dozdaj pomožni učitelj v Mariboru. Stalno nameščeni so gg. podučitelji: Feliks Pečar v Št. Pavlu v Savinjski dolini, Franc Rošker v Šmarju, Val. Pulko pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Eng. Gruber v Marenbergu, Domicijan Serajnik na okoliški šoli v Ptuju in Martin Sotošek v Pilštanju; nadalje gspđ. podučiteljici: Albina Cuntara na Laškem in Karolina Budesinsky v Podčetrtku. Podučitelj Iv. Kramar v Loki in gspđ. Marija Iglar na Zidanem mostu menjata službi.

(Iz Pazina) 17. jan. Na novega leta dan je zmrznil (zlédil se je) v občinski temnici Jožef Pečar. Bil je ubogi siromak. Podpore je dobival vsaki teden 1 gld.; sam si je pa tudi kaj priprosil — ob potu sedeč. Dokler je imel stariše, je še kaj delal; a po njih smrti se je ves zapustil. Podal se je pijači v čezmeri. V takem stanju je strahoval celo redarje, ali pa legel na tla, da so ga morali naložiti na voziček in peljati ga v zapor. Vera pri njem ni bila na „dnevem redu“, zato se ga je vsakdo rad oguil, če ni hotel kaj neljubega slišati ali čutiti. Izdihnil je prav v tisti beznici, v katero so ga vtaknili takrat, ko je hotel v proštiji vlomiti v tabernakel, da bi dobil kaj denarja vrednega. Imel je toliko, da bi bil lahko izhajal; ali strast njegova je tirjala več. Dasi je preležal mrliške ure, Talijani so vendar zahtevali, ko je bil pokopan, da se izkoplje, oni, ki nosijo največjo odgovornost njegovega nerodnega življenja.

(S Št. Urške gore.) 17. jan. Krasne stole je napravil Jožef Osterman iz Luž, župnije Št. Jur pri Kranju, za našo farno cerkev. Kedor jih ogleduje, jih občuduje. Zato toplo priporočam tega izvrstnega domačega mojstra cerkvenim predstojništvom, ako bi kedaj nameravali si omisliti kake nove stole v kaki cerkvi. — Naj še povem, da se število tukajšnjih župljanov leto za letom krči in pojema. Umrlo jih je minolo leto 16, dve dekleti ste se omožili v drugo župnijo, narodilo se je pa samo 10 otrok. Tedaj kaže ljudometer minus 8. In jedva smo nastopili novo leto, sta se že dva preselila v večnost. Ako se bo v bodoče tako godilo, se bo naša župnija polagoma razstopila, kakor se te dni topi sneg, kojega se je nam o sv. 3 kraljih 1 dober meter na debelo nasulo.

(Iz Št. Vida ob Glini.) Pred mano leži zapisnik bolnišnice „usmiljenih bratov“ s 1405 v pretečenem

letu preskrbljenimi bolniki, med temi 83 iz Kranjske, od teh jih je 834 ozdravilo, 470 zboljšalo, 42 odpustilo neozdravljenih, 55 ostalo v bolnišnici. Umrlo jih je 67 med temi je bilo prinesenih 10 že umirajočih. Častne številke za usmiljene brate, ki so toliko revežem pomagali in to samo z milimi darovi. Prav umestno postavljajo koncu poročila lepe besede „ljubeznjivi previdnosti božji in dobrohotnim srcem naših dobrotnikov se imamo zahvaliti, da nam je bilo mogoče usušiti solze tolikim revežem prav mnogim med njimi v skrajni zapuščenosti“. In potem sklepajo s pozivom: „Ljubi Bog povrni vsem obilo! Vsak vinar položen na altar dobrotljivosti, olajšuje trpljenje našega bližnjega. Naj se naši blagi dobrotniki vedno spominjajo besedi Gospodovih: „Kar ste storili kateremu najmanjšemu svojih bratov, ste meni storili.“ In v tem smislu se obračamo do vseh naših blagih dobrotnikov, naj nam tudi v prihodnje ne odrekuje svojih milodarov. — K zgornjim številkam prihaša potem še cela vrsta drugih, ki so memogrede iskali pomoči in zdravila v bolnišnici, ne oziraje se na stotine podpiranih revežev. Bolj ko veliko število človeka osupne, da se že umirajoči prinašajo v bolnišnice, ki so nam dokaz, da krščanska ljubezen pojema, in jo moderna humaniteta nikakor ne nadomestuje, naj se že o njej govori in piše, kar se hoče. Tudi za mrtve še usmiljeni brati poskrbijo, za vsakega dajo opraviti sv. mašo zadušnico in vrh tega poleg rožnega venca vsak ponedeljek eno sveto mašo za vse v bolnišnici umrle. Pri vsem tem blagem delovanju so dobili tukajšnji usmiljeni brati prav grenko božičnico. Plačevati bi še morali od novega leta zanaprej dac. Da se plačuje dac od miloščine, je kaj novega za navadno človeško pamet, da se ima plačevati dac od tega, kar se sprosi, da se pomaga bolnikom, največjim človeškim revežem, je pa posebna čast moderni humaniteti 19. veka. Celo liberalna „Klagf. Ztg.“ se je že v dveh člankih odločno izrekla zoper ta davek, pa menda vse ne pomaga nič. — Res je da imajo usmiljeni brati par gospodov, kateri za svoje oskrbovanje plačujejo nekaj, pa tudi to je miloščina, če kaj preostaja, le bolnikom v korist; saj usmiljeni brati sami nimajo, in po svojih pravilih tudi imeti ne smejo, zasebnega premoženja. Tudi dokaz, kaj je omika brez krščanstva.

(O javni varnosti v Vodmatu) poroča se nam nastopno: Ni dolgo, kar spada naš Vodmat pod varstvo ljubljanskega orožništva, toda od te dobe ni po dnevu ni po noči nisem še opazil tudi kacega orožnika na patrolji. Vsled tega pa tudi nekatere „barabe“ drzovito postopajo zlasti zvečer, ko se vračajo tu stanujoči a v mestu poslujoči stanovniki obojega spola domov. V slednjih dneh pripetilo se je več napadov na gredoče ob cesti med Dermastjevim in Trškanovim posestvom, ter zahtevajo ti banditi nasilno od mirnih in nič hudega slutečih ljudi denarja. Slednji slučaj pripetil se je sinoči med 6. in 7. uro; iz Ljubljane vračajoča soproga poštnega asistenta napal je nepoznat surovež pred srednjim paviljonom deželne bolnišnice tik ceste z vsklikom: „Denar sem!“ V nepopisnem strahu vrže gospa predenj na cesto svileni mošnjček z drobižem, a v istem hipcu udari jo za tilnik s pestjo, da se skoro zgrudi na tla ter zbeži proti bližnji T. hiši, kjer stanuje. Jednak slučaj pripetil se je pred nekimi dnevi nekemu uradniku, vračajočemu se zvečer domov iz urada. Pozivljemo torej slavno županstvo in poveljništvo orožništva, da svojo pozornost obrača zvečer zlasti novim, ob cesti ležečim bolnišničnim paviljonom, izza katerih ti banditi roparski napadajo ljudi!

Društva.

(Katoliško društvo za delavke) obhajalo bode v nedeljo 20. t. m. svoj prvi društveni praznik presv. Imena Jezusovega po sledečem vsporodu: A. Zjutraj ob 7. uri cerkvena slavnost v mestnožupni cerkvi sv. Jakoba: 1. Govor; 2. sv. maša; 3. blagoslov z Najsvetejšim; 4. skupno sv. obhajilo društvenic. B. Zvečer ob 1/2 6. zborovanje v društveni dvorani na Zabjaku: 1. Pozdrav gosp. predsednika; 2. Obljuba društvenic; 3. Pesem praznikova, poje društveni zbor; 4. Slavnostni govor č. g. dr. Karlina; 5. Naša pesem; katoliškemu društvu za delavke zložil dr. Jan. Ev. Krek, deklamuje Marija Klepec; 6. Zela Slo-

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

venca, poje zbor; 7. Gorazd: Svetinja, deklamuje Marija Lovše; 8. „Društvenicam“, govori Nežika Fabjan; 9. Slovensko dekle, poje zbor. — Vstop je dovoljen le proti vstopnicam ali proti posebnim vabilom. Odbor.

Telegrami.

Deželni zbori.

Brno, 18. januarja. V današnji seji deželnega zbora je Chlumecky utemeljil predlog svoj o pospeševanju zavarovanja za življenje mej kmetiskim stanom. Poslanec Fanderlik je obširno s socialno-političnega stališča utrjeval svoj predlog o premeni volilne pravice. Predloga sta se izročila odsekoma.

Praga, 18. januarja. Včeraj se je v deželnem zboru spominjal deželni maršal včeraj zjutraj umrlega deželnega odbornika Kučere. Poslanec Russ je stavil neki predlog zastran železnice čez Karavanke.

Praga, 17. januarja. Mej današnjo sejo je podrl sneg stekleno streho hodnika deželnozbornske palače, ki je pala na nekatere poslance. Fournier je bil lahko poškodovan.

Volitev predsednika republike.

Versailles, 17. januarja. Socijalistični poslanci so izjavili, da se volitve ne vdeležijo, ker so za odpravo predsedništva. Ko se je klical Mirman, in ga ni bilo, so se slišali nekateri ugovori. Pri 1. volitvi je dobil Brisson 338, Feliks Faure 244, Waldeck-Rousseau 184 glasov. Waldeck-Rousseau je izjavil, da odstopi od kandidature Fauru v korist.

Versailles, 18. januarja. Pri drugi volitvi dobil je Faure 429, Brisson pa 360 glasov. Faure je torej voljen predsednik republike.

Pazin, 18. januarja. Včeraj zvečer izročili so člani Dupuyjevega ministerstva novemu predsedniku republike ostavko. Začasno bodo nadalje vodili državne posle. Skupina socialistov je izdala manifest, v katerem protestuje proti volitvi obdolžujoč nasprotnike, da hočejo nadaljevati boj proti demokraciji in zavlačevati socialne reforme. Zmerno republikanski listi pozdravljajo simpatično izvolitev Faure. Radikalni in socijalistični listi pa pišejo, da bodo vsled Faurove izvolitve še nadalje trajalo sedanje stanje, ki se odlikuje z dvomnostjo in pomanjkanjem stalnosti.

Budimpešta, 18. januarja. Ministrom pri kraljevem dvoru bode imenovan bivši državni tajnik baron Josika. S tem bode ministerstvo popolno.

Budimpešta, 18. januarja. Porotniki so časnika Zaráudija spoznali s sedem

proti 3 glasom krivega razžaljenja cesarja z odprtim pismom na kralja priobčenem v nekem listu. Obsodili so ga v jednoletno ječo in tri leta izgube časti.

Krnov, 18. januarja. Včeraj je pogorela tovarna za sukno bratov Horny. Škode je 200.000. Tovarna je bila zavarovana za 140.000 gld. in v njej je delalo 150 delavcev.

Milan, 18. januarja. Včeraj je neki človek napal generalnega državnega pravdnika Celli-ja v sobi, v katero je dobil vstop z napačnim imenom. Zabodel je generalnega državnega pravdnika v grlo. Celli je bil kmalu mrtev. Napadovalec je anarhist in mu je menda ime Bellocchio.

Berolin, 18. januarja. Sodišče je obsodilo pisatelja Feistlerja zaradi razširjenja anarhističnih spisov v poldrugoletno ječo in knjigotržca Otona Harnischea v 60 mark globe zaradi prestopka tiskovnega zakona.

Berolin, 18. januarja. Nemški državni zbor je v drugem branju vsprejel predlog, da se odpravi protijezuitski zakon.

Buenos-Ayres, 18. januarja. Govori se, da odstopi predsednik republike Laenz-Pene.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	termometra v mm	toplomera po Celziju		
7. a. jut.			726.9	3.2	sl. jzap.	dež
17. a. pop.			728.6	6.4	sl. vzh.	del. jasno
9. a. zveč.			729.6	2.0	"	jasno
Srednja temperatura 3.9 za 6-0° nad normalom.						

Davidov
konjak-sladni izvleček

Priporočen od medicinskih (621) velmož (30-7)
olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-7)
Glavna zaloga pri lekarnarju Jos. Mayerju v Ljubljani.

Primerno družinsko ali prijateljsko darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša :

kemično čisti higijenični

Kranjski liker
iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,

trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,

je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživljajoč. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu J. Klauerju, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših specerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah. 616 25-22

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 18. januarja.			Dne 17. januarja.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . . .	149	gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parob. družbe, 100 gld.	149	" — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	" 80 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . . .	163	" — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	" 10 "
Avstrijska zlata renta 4%	125	" 95 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	" 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	" — "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . .	100	" 90 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	" — "	Salmove srečke, 40 gld.	69	" 50 "
Ogerska zlata renta 4%	124	" 25 "	Tisne srečke 4%, 100 gld.	143	" — "	St. Genois srečke, 40 gld.	72	" 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . . .	98	" 70 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131	" — "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	" — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. .	1061	" — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878 . . .	108	" — "	Ljubljanske srečke	25	" 25 "
Kreditne delnice, 160 gld.	413	" 25 "	Posojilo goriškega mesta	111	" 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. .	182	" 25 "
London vista	124	" 30 "	4% kranjsko deželno posojilo	67	" — "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3490	" — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	" 82 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	" 50 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. . . .	538	" — "
20 mark	12	" 16 "	Prioritetne obveznice državne železnice .	226	" — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . .	105	" — "
20 frankov (napoleonidor)	9	" 86 "	" " južne železnice 3%	168	" 15 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba .	89	" — "
Italijanski bankovci	46	" 30 "	" " južne železnice 5%	130	" — "	Montanska družba avstr. plan.	87	" — "
C. kr. cekini	5	" 81 "	" " dolenskih železnice 4%	98	" 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld. .	178	" — "
						Papirnih rubljev 100	133	" 50 "

Nakup in prodaja
vaakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgubo pri izrebanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.